

02/12/2019

Γόρτυνος Ιερεμίας: “Για την Αγία Τριάδα”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως

ΙΕΡΑ ΚΑΤΗΧΗΣΗ (30 Νοεμβρίου 2019) εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως, κ. Ιερεμίου, υπό το θέμα: “Για την Αγία Τριάδα”.

[ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ](#)

ΙΕΡΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ

Εβδομαδιαίο φυλλάδιο
ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

9. Γιά τήν Αγία Τριάδα (γ)

1. Συνεχίζουμε τά κηρύγματά μας, ἀδελφοί χριστιανοί, τά ἀναφερόμενα στην ὀρθόδοξη πίστη μας, μέ ἀπλανή καί σοφό διδάσκαλο τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Δαμάσκηνο, τόν μεγάλο δογματολόγο τῆς Ἐκκλησίας μας. Στό τελευταῖο μάθημά του ὁ ἅγιος, ἀπό τό βιβλίο του «*Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως*», μᾶς μιλοῦσε γιά τήν Αγία Τριάδα. Πιο συγκεκριμένα, μᾶς μιλοῦσε γιά τήν γέννηση τοῦ Υἱοῦ ἀπό τόν Πατέρα, ἡ ὁποία εἶναι προαιώνια, ἀπαθῆς καί δέν ἔγινε μέ τήν συνεργία ἄλλου προσώπου, γιατί ἔγινε ἀπό τήν θεία φύση. Καί δέν ὑπάρχει τίποτε ἄλλο σάν τήν θεία Οὐσία, γιά νά ἐνωθεῖ μαζί της.

2. Σήμερα ὁ ἅγιος Δαμασκηνός, ἀγαπητοί μου, συνεχίζοντας τόν λόγο του, μᾶς λέγει ἀπάλι γιά τήν προαιώνια γέννηση τοῦ Υἱοῦ ἀπό τόν Πατέρα, γιά νά μάθουμε καλά ὅτι δέν ὑπῆρχε χρόνος, οὔτε στιγμή, κατά τόν ὁποία δέν ὑπῆρχε ὁ Υἱός. Γιατί, τί Πατέρας θά ἦταν ὁ Θεός, ἂν δέν εἶχε Υἱό; Καί γιά νά δηλώσει αὐτό τό συναιώνιο τοῦ Θεοῦ Πατέρα μέ τόν Θεό Υἱό ὁ ἅγιος Δαμασκηνός, χρησιμοποιεῖ αὐτό τό ἀπλό, ἀλλά δυνατό παράδειγμα. Ἀπό τήν φωτιά, λέγει ὁ ἅγιος, προέρχεται τό φῶς. Καί συνεχίζει λέγοντας: Ὅπως ἀκριβῶς ἡ φωτιά καί τό φῶς, πού προέρχεται ἀπ' αὐτήν, συνυπάρχουν ἀχώριστα, καί δέν ὑπάρχει πρώτη ἡ φωτιά καί ἔπειτα τό φῶς, ἀλλά ὑπάρχουν καί τά δύο μαζί, καί ὅπως τό φῶς, πού γεννιέται πάντοτε ἀπό τήν φωτιά, πάντοτε μένει σ' αὐτήν καί ποτέ δέν χωρίζεται, ἔτσι καί ὁ Υἱός γεννιέται ἀπό τόν Πατέρα καί ποτέ δέν χωρίζεται ἀπ' αὐτόν, ἀλλά πάντοτε μένει σ' αὐτόν. Ὑπάρχει ὁμοῦς ἡ ἐξῆς διαφορά: Τό φῶς, πού γεννιέται ἀπό τήν φωτιά ἀχώριστα καί μένει πάντοτε σ' αὐτήν, δέν ἔχει δική του ὑπόσταση παράλληλα πρός τήν φωτιά, γιατί εἶναι φυσική ποιότητα τῆς φωτιᾶς. Ἀλλά ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, ὁ μονογενής, πού γεννήθηκε ἀπό τόν Πατέρα ἀχώριστα καί ἀδιάσπαστα καί μένει πάντοτε σ' αὐτόν, ἔχει δική του ὑπόσταση, παράλληλη πρός τήν ὑπόσταση τοῦ Πατέρα.

3. Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐπίσης λέγεται καί «*ἀπαύγασμα τῆς δόξης*» του (Εβρ. 1,3). Καί λέγεται ἔτσι, γιατί γεννήθηκε ἀπό τόν Πατέρα χωρίς τήν

συνεύρεση δύο όντων. Καί ακόμη λέγεται «ἀπαύγασμα» διότι γεννήθηκε μέ ἀπαθῆ καί ἄχρονο καί ἄρευστο καί ἀχώριστο τρόπο. Ἐπίσης λέγεται «Υἱός» καί «*χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ*», ἐπειδὴ εἶναι τέλειος καί ἐνυπόστατος καί ὁμοιος μέ τόν Πατέρα πέρα γιά πέρα, ἐκτός ἀπό τήν ἀγεννησία, πού ἔχει μόνο ὁ Πατέρας. Ἀκόμη ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ λέγεται «*μονογενής*» Υἱός, γιατί γεννήθηκε μένος καί μόνο ἀπό τόν Πατέρα κατά μοναδικό τρόπο. Ἀλλή γέννηση δέν εἶναι ὁμοία μέ τήν γέννηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ οὔτε ὑπάρχει ἄλλος Υἱός τοῦ Θεοῦ. Καί τό Ἅγιο Πνεῦμα βέβαια ἐκπορεύεται ἀπό τόν Πατέρα, ὄχι ὁμως μέ τήν γέννηση, ἀλλά μέ τήν ἐκπόρευση. Πρόκειται γιά ἄλλο τρόπο υπάρξεως, ἀσύλληπτο καί ἀγνωστο τρόπο, ὅπως ἀκριβῶς εἶναι ἡ γέννηση τοῦ Υἱοῦ ἀπό τόν Πατέρα. Γι' αὐτό καί ὅσα ἔχει ὁ Πατέρας ἀνήκουν στό Ἅγιο Πνεῦμα, ἐκτός ἀπό τήν ἀγεννησία. Ἀλλά αὐτό δέν σημαίνει διαφορά οὐσίας μεταξύ Πατρός καί Ἁγίου Πνεύματος, γιατί ἔχουμε μόνο διαφορά τρόπου υπάρξεως. Σάν τόν Ἀδάμ, λέγει ὁ ἅγιος Δαμασκηνός: Ὁ Ἀδάμ, ἀγαπητοί μου, εἶναι ἀγέννητος, γιατί εἶναι δημιουργία Θεοῦ καί δέν προήλθε ἀπό τήν γέννηση τῶν γονέων του, πού δέν εἶχε. Τό παιδί ὁμως τοῦ Ἀδάμ, ὁ Σῆθ, εἶναι γεννητός, γιατί ἔγινε ἀπό τήν συνεύρεση αὐτοῦ καί τῆς γυναίκας του Εὕας. Ἡ Εὐα πάλι δέν γεννήθηκε, ἀλλά ἐκπορεύθηκε ἀπό τήν πλευρά τοῦ Ἀδάμ. Καί οἱ τρεῖς αὐτοί, ἄνθρωποι καί οἱ τρεῖς, ἔχουν ὁμως διαφορετικό τρόπο ὑπαρξης. Καί χρησιμοποιοῦνται λουπόν ἀπό τόν ἅγιο Δαμασκηνό ὡς μία παράσταση τῆς Ἁγίας Τριάδος: Ὁ Ἀδάμ ἀγέννητος, ὁ Σῆθ γεννητός καί ἡ Εὐα ἐκπορευτή!

4. Καί ἔνα ἄλλο θέλω νά σᾶς πῶ σήμερα ἀπό τόν ἅγιο Δαμασκηνό, ἀδελφοί μου χριστιανοί: Στήν ὁμιλία μεταχειριστήκαμε δύο φορές τήν λέξη «ἀγέννητος». Τήν μιά γιά τόν Πατέρα Θεό καί τήν ἄλλη γιά τόν Ἀδάμ. Στήν πρώτη περίπτωση, πού ἡ λέξη ἀναφέρεται στόν Θεό, ὁ ἅγιος λέγει ὅτι πρέπει νά γράφεται μέ ἓνα νί (ἀγέNητος), γιατί σημαίνει τόν ἄκτιστο. Καί ἄκτιστος εἶναι μόνο ὁ Θεός. Στήν δεύτερη ὁμως περίπτωση, πού ἡ λέξη ἀναφέρεται στόν ἄνθρωπο Ἀδάμ, πρέπει νά γράφεται μέ δύο νι (ἀγέNNητος), γιατί σημαίνει αὐτόν πού γεννήθηκε. Δέν γεννήθηκε βέβαια ὁ Ἀδάμ ἀπό δύο πρόσωπα, ἀπό τούς γονεῖς του, ἀλλά ἔγινε, ἦρθε σέ ὑπαρξη, κατ' ἐυθεῖαν ἀπό τόν Θεό.

(Συνεχίζεται)

Μέ πολλές εὐχές,

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας